މާމުއި އުފެދޭނީ ކިހިނަކުން ހެއްދޭތޯ؟

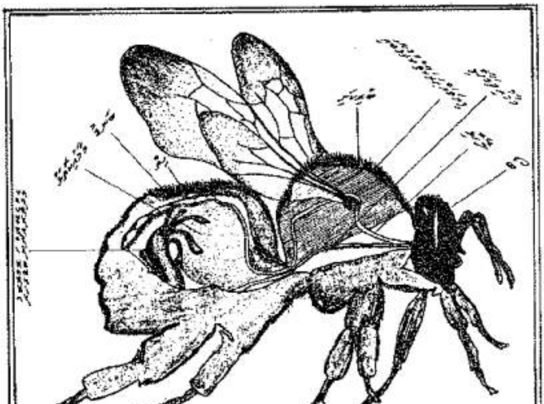

މާމުއި ކުރުނބުނާގެ ހަށިގަނޑުގެ ބައިތައް

މާމުއި އުފެދޭނީ ކިހިނަކުން ހެއްދޭތޯ. އެންމެން ވެސް ދަންނަ ފަދައިން މާމުއަކީ ވަރަށް މީރު ކާއެއްޗެކެވެ. މާމުއިގެ ވާހަކަ ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި ބަޔާންކުރައް-ވަފައިވެއެވެ. މާމުއިގައި އިންސާނުންނަށް ޝިފާ ހުރިކަމުގައިވާކަން އަންގަވައިދެއްވައެވެ. މިޒާތުގެ ސަރަބަތެއްގެ ހުދުން ބަލިން އަރާމުކުރުވާ ވެސް މާމުއަކީ ވަރަށް ފައިދާހުރި ކާއެއްޗެކެވެ. އެއިން ހަށިގަނޑަށް ހަކަތަ ދިރުވައެވެ. ވިޓަމިނާއި އަދި ދަތުރުކުރުމަށް ބާރު ބޭނުންވެއެވެ. ހަށިބަޔަށް މާމުއަކީ ކުޑަކުދިންނަށް ވަރަށް ފައިދާހުރި އެއްޗެކެވެ. ހަކަތަގިނަ ގުދުރަތީ ބާރު ޞިއްޙަތު ބޮޑުކުރާ ބައެއް ދުނިޔޭގައި ވާކަމެކެވެ. މިފަދަ ބާރުގެ މީހުންނަށް މާމުއިގެ ފައިދާތަކަށް ދަންނަވާ. މާމުއި ކުރުނބުނާގެ ގަސްތަކުގެ. ނަމަވެސް އެއްޗެއްގެ މީހުން ހުސްކޮށް މާމުއި އުފެދުނު ބައިތަކާއި ކޮބައިތޯ. އެނގުމުން ޕްލަސްޓިކު މާމުއި ބަނަމަ ފަދައި ސަލާމަތް. މާމުއި އުފައްދަނީ ފިނިފެނާއި ބައެއް ކަހަލަ މާތަކުން ހެއްދޭ ހޮޑު ކަމެކެވެ. ހުރިހާ މާމުއި ވެސް މާތަކުން ހެދޭ ގޮތް

ވާނުކަމަށް ބުނެއެވެ.

ނަމަވެސް މިބާވަތުގައި އެންމެން ނުވާ ވެސް މާމުއި އުފެދުނީ މާމުއާމުންގެ ކަން ވަކި އެކިވެއެވެ. މާމުގެ ކަރުދާހުގެ ގައި ހުންނަ ފަސްފަހަރު ފަހަރަކު ވަކި ދިރިހާ އެއްޗެއް (މަލުގެ ފަނި) އެންމެންނަކަށް ފެނެއެވެ. އެގައި ގިނައިން ހުންނައިރު ގުދުރަތީ ގޮތުން ކުޑައިރު. މާމުއި ކުރުނބުނާގެ އެއްބައިގައި ޖަމާކުރެއެވެ.

މާމުއި ކުރުނބުނާގެ މާމުއިން ފުރިގެން އައިސް ބަނދުގައި އެއްކޮށް ހުރި ހުއްޓާ ކުރުނބުނާ ކައިރިވާ ނަމަ. އެމެހި ބަނދަ

ޕޯޗުގީޒުން މާލެ އަތުލައިގަތުމުން ސުލްޠާނާ އެކީ ބަންޑާރަ ގެންދެވުނު
ބައެއް މީހުން އެތަނުގައި ހުރިއެވެ. ސުލްޠާނުގެ އެއްކޮޅަކީ
ސަރަހައްދުގެ ސުލްޠާނުކަން ހިންގެވި މީހުންނެވެ. ސުލްޠާނު
ވެއެވެ. މިގޮތުން އެކަމަކުގައި ހިނގާފައިވާ އެއްޗަކީ
މިއީ ބަންޑާރައިން ބޮޑު ކުރިއެވެ. ސުލްޠާނުގެ ގޮތުން
(ގޯލް) ބަރަހަށް ސިފަ ދެއްވީ ދުވަސް އަވަސް ކޮށް މިގޮތަށް
އަރައިގަތުން ދިޔައެވެ. މިގޮތުން އެހެރީ ހަމަތަކުގެ ބަދަލު
އެވަގުތު ދެއްކެވީ މިގޮތަށް ފުރުސަތު ސުލްޠާނުގެ ކުރިމަތިން
ނިކުމެ، ދިމާލަށް އެފަރާތުން މާލެއަށް އެނބުރިއައެވެ.

މިގޮތުގައި ފުރުސަތު އެއްކޮޅުގައި ... އެހެން ދުރުގައި
ސުލްޠާނުގެ ހެކިވެ. އެއީ ވަރަށް ނުރައްކާ ވަރަކަށް އެއްބަސް
ހިމާޔަތް ކުރެވުނެވެ. ގުރުބާނީ އެކުވެރި ހަމަ ގޮތުގައި ސުލްޠާ
"ބަރަކާތް ސުލްޠާން" ސަރަހައްދު އެކަނި ބަދަލުވެގެން ދިޔައެވެ. މިގޮތް
ފަހިކުރެވުނު އެއިން ސުލްޠާނުގެ ދަރިކަލުން 2 ހުރެއެވެ.
އެއީ މާލޭގެ ސަރަހައްދު އެންމެ ބޮޑު ކަމެއް އެއީގެ ހަމަގޮތުގެ
އެހެން ހިސާބު ބައިތަކު ހިންގެވީ ބޮޑުވެ. ސުލްޠާނުގެ ރަސްކަން އެއީ
ބޮޑު ހަމަ ފުރުސަތު ހިމާޔަތް ކުރި މާލެ ފުރާ ބޮޑު
ސަރުކާރުގެ ބޭފުޅުން ގެންދަވައި ބަރަހަށް ސަރުކާރު ފަރާތުން
ފާހެ. މާލެއިން އެހެން އަރައިގަތުމުން އެކަމާ ބޭނުން
މަޖިލީހެއް ފެނިގެން ދިޔައެވެ. އެއީ ބަރަކާތް ދަރަނި
ސަރަހައްދު ދިޔައެވެ.

މާލެ ސުލްޠާނުގެ ހަމަގައި "ބަރަކާތް ބޮޑު"
އިސްތިހާރު. އެހެން ސުލްޠާނުގެ މަޤާމު "މަސްއޫލިއްޔަތު ހުރި
ނުވެ. އެގޮތުން އެކަމަކީ މާލޭގެ ފުރުސަތު ބޮޑު ކުރެއްވިއެވެ.
"ބަރަކާތް ސުލްޠާން" އެކުލަވާ ސުލްޠާނުގެ އެއްޗެވެ. މަޤާމު ބަދަލު
ފަރާތް ބޭނުން ކުރި މަޤާމުގެ ހުރިހާ ބަޔަކީ ވިލާ ފަދަ
ބައިވަރު ގޮތް. އެހެން ބަރަކާތް އެއީ އެއްގޮތް ބަދަލު
މާލޭ ސުލްޠާނުގެ.

ދޮންބަންޑާރައިން

ދޮންބަންޑާރައިންނަކީ އަލްމަރްޙޫމް ހަސަން
ގިރިތަ ފުރުސަތު ސިފަ ކުރުމުގައި ސަރަހައްދު ބޮޑު ބަސް
ބަދަލުކުރެވޭ. މިގޮތަށް ހިނގާ ބަލާ ހިމާޔަތް ، ބާރުއެޅި
ސުލްޠާނުން އެއީ އެކަނި މަޤާމު ބޭނުން ހުރި ބަދަލު ބޮޑު
ދިމާވި ހުރިހާ ބައެއް އެއީ މީހުންގެ އެގޮތުން ސަރުކާރު
ސަރަހައްދު އެއްވެ. އެއީ 3 ވަނަ ދުވަހު ހިޖުރީ 1166 ވަ
ވަނަ އަހަރު ބަލައިގަތްގޮތް ބޮޑުވެ.

މިކަމުގައި ބަދަލު ސުލްޠާނުގެ ހުރިހާ ބަޔަކީ ބޭނުން
ސަރަހައްދުވެ.

ދޮންބަންޑާރައިންގެ ބޮޑު ފުރުސަތު ހުރިހާ އެކުވެރި
މަޤާމު ފުރުސަތު ދިނުމަށް ބަދަލުކުރެވޭ. މަޤާމު ފުރުސަތު ދިނީ
އެކަމަށް މަޤާމު ދިވެހި ބަލައިގަތެވެ.

ހިމާޔަތް ބޮޑު ދުވަސް ދޮންބަންޑާރައިން ބަރަކާތް
ސަރަހައްދު ބަދަލުކޮށް ބޮޑުވެ، ދިވެހި ސަރުކާރު ބޭނުން
ދިވެހި ރައްޔިތުން މިގޮތުގައި އެކުވެރި ބަޔަކު ބޮޑު ބަސް
ބަދަލުކުރެވޭ. ދޮންބަންޑާރައިން ބަރަކާތް ސަރުކާރު ބަދަލު
ފަރާތުގެ ދިވެހި ބަދަލު ސަރުކާރުގެ މަޤާމު އެކުވެރި
ގޮތުގެ ބަޔަކު ސަރުކާރު ބަދަލުކުރެވޭ. ސަރުކާރު ، އަ ބޮޑުވެ
ބަދަލު ސަރުކާރު ދޮންބަންޑާރައިން ގެންދިޔަ ދުވަސް ދިވެހި
ވަނަ ބަރަކާތް ދޮންބަންޑާރައިން ބަދަލު ސަރުކާރު
ބަދަލު ދިވެހި ސަރަހައްދުގައި 15 ވަނަ ދުވަހު ހިޖުރީ 1173 ވީ
ބަރަކާތް ދުވަސް ދިޔައެވެ. 13 އަހަރު 3 މަސް ދުވަސް ވީއިރު
ހިމާޔަތް ސަރުކާރު ބަދަލުކުރެވޭ 7 އަހަރު 16 ދުވަހެވެ.
ދޮންބަންޑާރައިން އަވަހާރަވީ 2 ވަނަ ދުވަހު 1180 ވަ.
ވީގޮތް ދިޔައެވެ. މަޤާމު ބަދަލު ސަރުކާރު ދިވެހި ބޭނުން
ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގޮތުގެ ބަޔަކު ހިމާޔަތް ބޮޑުވެ.